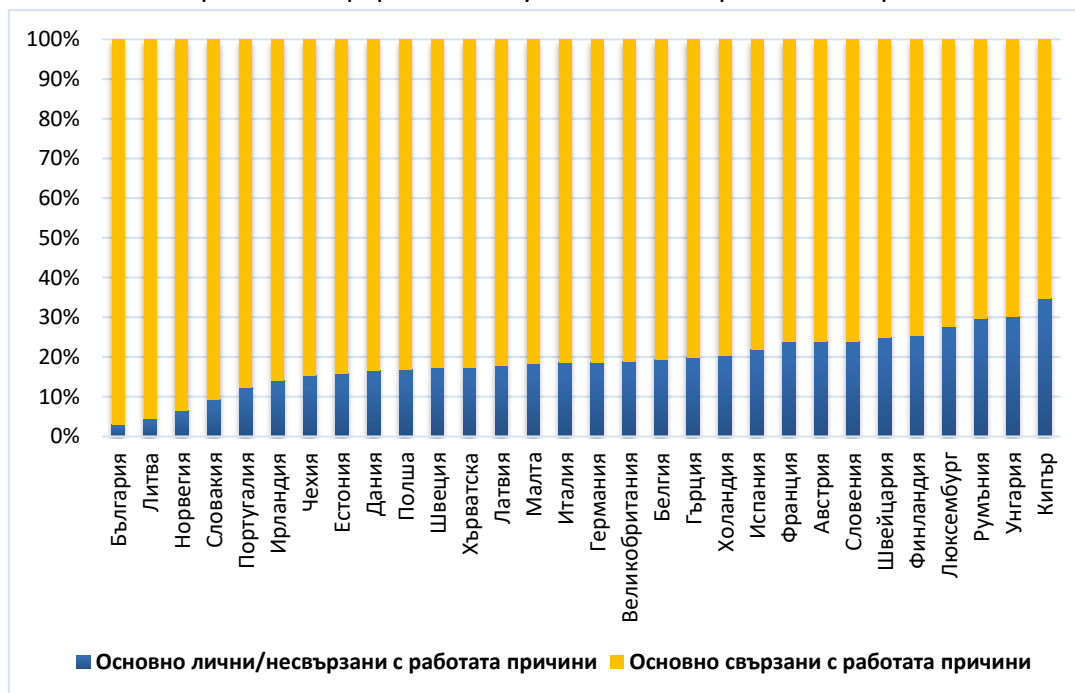

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Цели на първата случайно посочена дейност, свързана с неформално обучение в 30 европейски страни

Източник: Изследване на образованието на възрастни 2016. Адаптирано от:

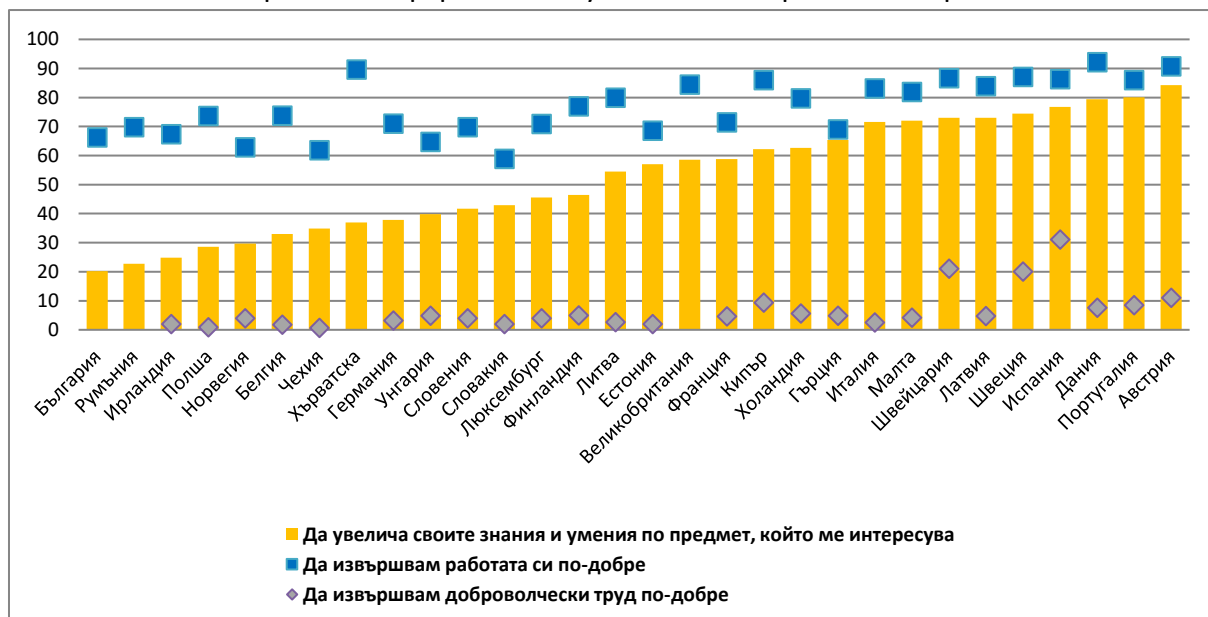
Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 196.

Кратък коментар:

За да идентифицираме различните мисии/роли на образованието на възрастни, на фигурата илюстрирахме дела на хората, които са участвали в дейности за неформално образование и обучение поради „Основно лични/несвързани с работата“ причини спрямо „Основно свързани с работата“ причини. Анализът показва, че наред с инструменталните причини, свързани с работата, възрастните участват в неформално образование и обучение и по лични причини. Това означава, че хората искат не само да подобрят своите умения за работа, но за тях обучението има вътрешноприсъща стойност и е важно за личностното им развитие. Друга тенденция, която може да се открие от тази фигура, е, че въпреки международните различия по отношение на причините за участие в неформалното обучение, във всички страни се откроява обща тенденция – доминиращи са причините, свързани с работата.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Причини за участие в първата случайно посочена дейност, свързана с неформално обучение в 30 европейски страни

Източник: Изследване на образованието на възрастни 2016.

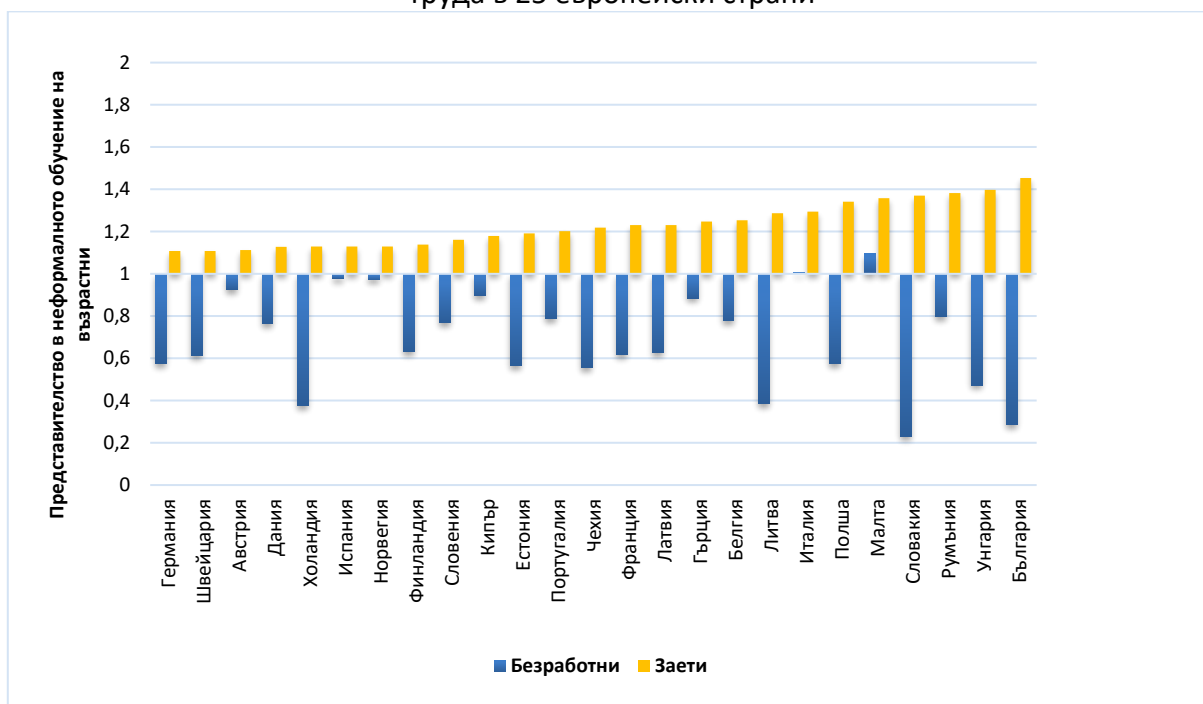
Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 197.

Кратък коментар:

Фигурата показва, че мотивацията на възрастните да участват в неформално обучение е сложен феномен. Във всички изследвани страни причината за участие в неформалното образование - която се споделя от повечето възрастни - се отнася до подобряването на техните умения за работа. Нашите резултати обаче разкриват също, че мотивацията на възрастните да участват в неформалното обучение не е чисто инструментална. Възрастните биха искали също да увеличат своите знания/умения по теми, които ги интересуват. С други думи, с големи различия между отделните страни, хората са склонни да оценяват своето участие в неформалното обучение и по вътрешноприсъщи причини. Данните също така показват, че трансформиращата/овластяващата роля на неформалното обучение е много ограничена. Въпреки това 20% или повече от възрастните в някои страни като Испания, Швеция и Швейцария заявяват, че са участвали в неформално обучение поради такива причини (в конкретния случай са споделили, че са го направили, за да изпълняват доброволчески труд по-добре).

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Представителство в неформалното обучение според основния статус на пазара на труда в 25 европейски страни

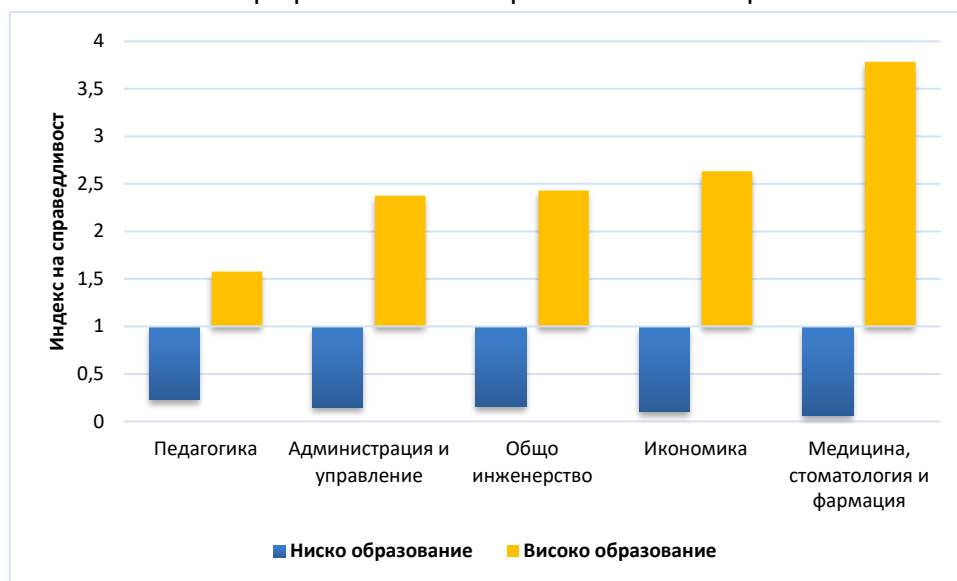
Източник: Изследване на образованието на възрастни 2011 и Евростат. Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 219.

Кратък коментар:

Фигурата представя стойностите на представителството в неформалното образование на зетите и безработните възрастни към 2011 г.. Резултатите показват, че във всички страни, с изключение на Италия и Малта, безработните възрастни са недостатъчно представени в неформалното образование, докато зетите са свръхпредставени във всички 25 държави. Въпреки това съществуват различия между държавите в степента, до която тези две групи са представени в този тип образование за възрастни. В някои страни, като Германия и Швейцария, представителството на зетите е най-близко до техния дял в общото население. В другата крайност са България, Унгария, Румъния и Словакия. Що се отнася до безработните възрастни, тяхното участие в неформалното обучение е близко до дела им сред населението в Норвегия и Испания, докато в България и Словакия то е много по-ниско от този дял.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Индекс на справедливост по отношение на участието във висшето образование в пет професионални направления в България

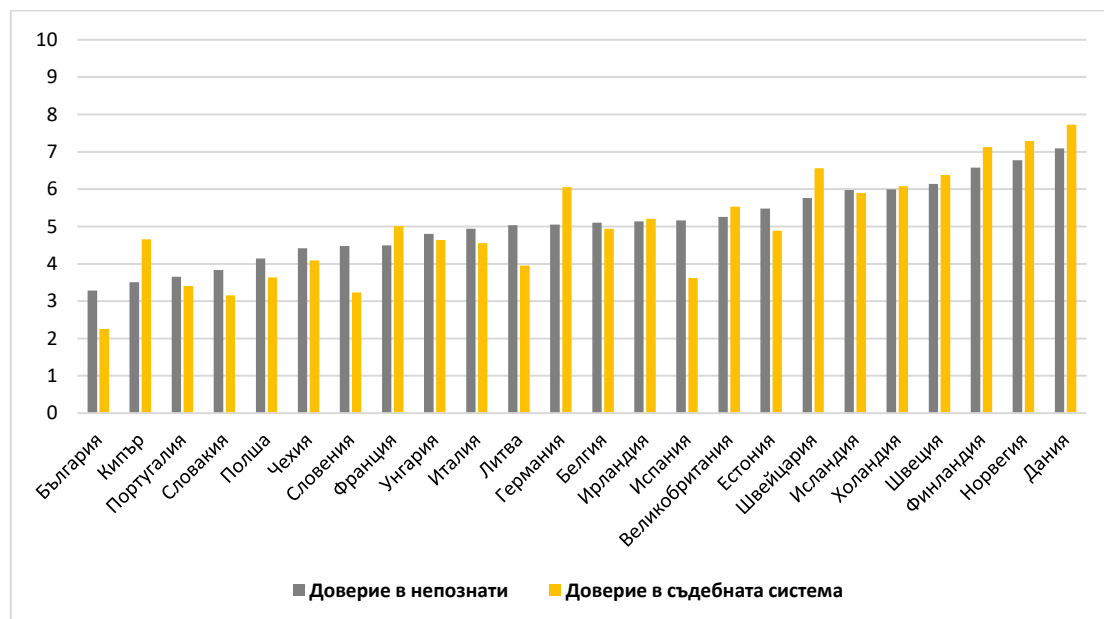
Източник: Рейтингова система на висшите училища в България 2018 и Евростат. Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 223.

Кратък коментар:

Тази фигура представя стойностите на индекса на справедливост на представителството сред хората с нисък и висок социален произход (измерен чрез образованието на бащата) към 2018 г. в българското висше образование на обучаващи се в пет професионални направления. Анализът показва, че делът на студентите, чиито бащи са имали високо ниво на образование сред всички студенти, е бил много по-висок от дела на мъжете от съответната възрастова група [45–64] сред населението на България от същото ниво на образование. За разлика от това, групата от хора с ниско ниво на образование е недостатъчно представена (т.е. делът на студентите, чиито бащи са с ниско ниво на образование/нисък социален произход сред всички студенти е много по-нисък от дела на мъжете от съответната възрастова група [45–64] сред населението на страната със същите нива на образование) във всички професионални направления. Въпреки това наблюдаваме значителни различия по направления. Педагогиката може да се разглежда като най-справедливото поле, докато медицината, стоматологията и фармакологията могат да се разглеждат като най-малко справедливите професионални направления по отношение на студентите с нисък и висок социален произход.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Доверие в непознати и доверие в съдебната система в 24 европейски страни сред възрастните (25- 64 г.)

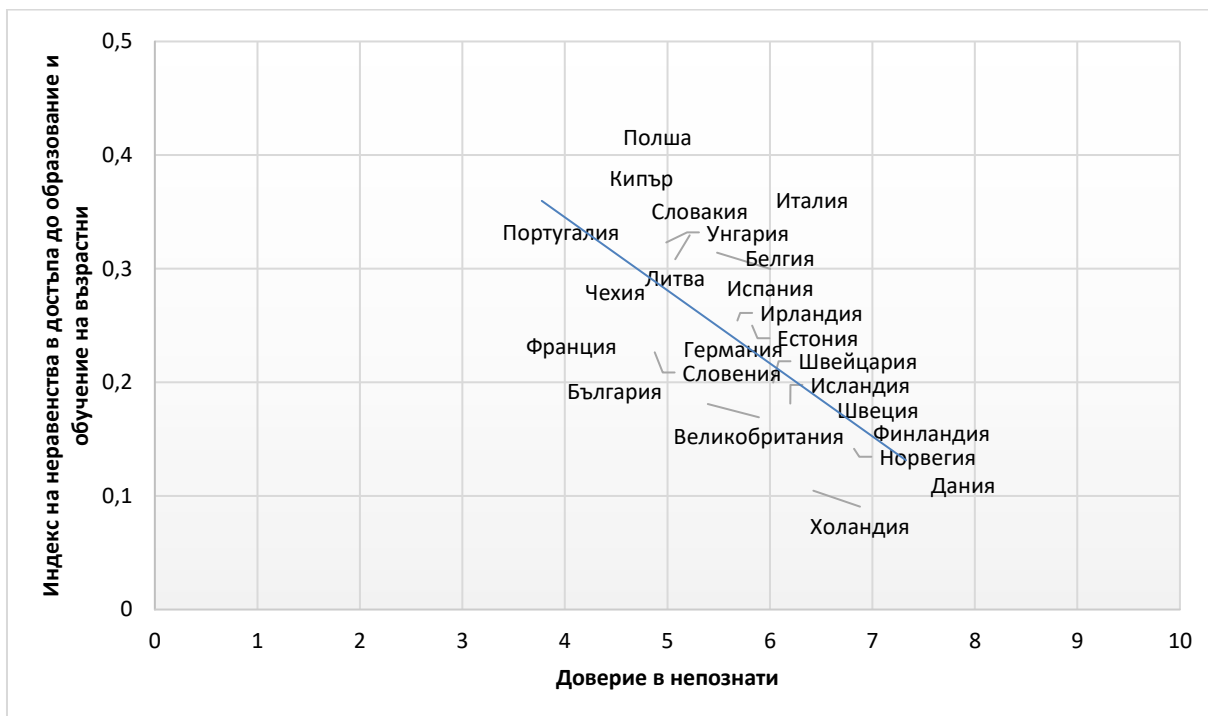
Източник: Европейско социално изследване 2012. Скала: от 0 (винаги трябва да имате „едно наум“) до 10 (на повечето хора може да се вярва). Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 245.

Кратък коментар:

Страните се различават значително по отношение на нивата на междуличностно (измерено чрез доверието в непознати) и институционално (измерено чрез доверието в една ключова институция като съдебната система) доверие. Анализът на средните стойности на доверието разкрива, че от всички изследвани държави България има най-ниската средна оценка за междуличностно доверие - 3.28; като се има предвид, че най-високият среден резултат е повече от два пъти по-висок (7.09) в Дания. При доверието в съдебната система различията между отделните страни са още по-големи (от 2.25 в България до 7.73 в Дания) . Като цяло страните от Централна и Източна Европа се отличават с ниско доверие, а страните от Северна Европа могат да бъдат определени като общества с високо доверие.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Взаимовръзка между неравенствата в достъпа до образование и обучение на възрастни и доверието в непознати в 24 европейски страни

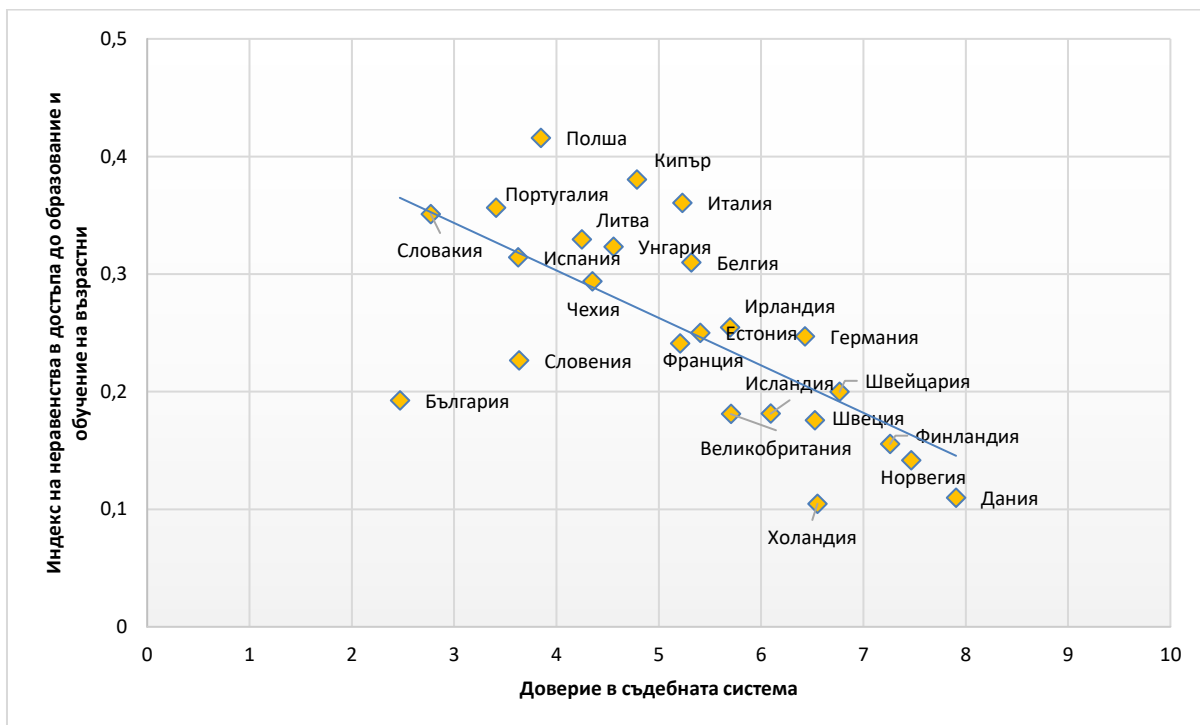
Източник: Европейско социално изследване 2012 и Cabus et al. 2018. Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 246.

Кратък коментар:

На фигурата е представена графично взаимовръзката между индекса за неравенство в достъпа до образование и обучение на възрастни и междуличностното доверие (измерено с доверието в непознати). С помощта на коефициента на Пиерсън оценихме, че съществува статистически значима отрицателна корелация между двете променливи. Това означава, че в страни с високи нива на индекс на неравенствата в достъпа до образование доверието в непознати сред нейните граждани е ниско и обратното.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Взаимовръзка между неравенствата в достъпа до образование и обучение на възрастни и доверието в съдебната система в 24 европейски страни

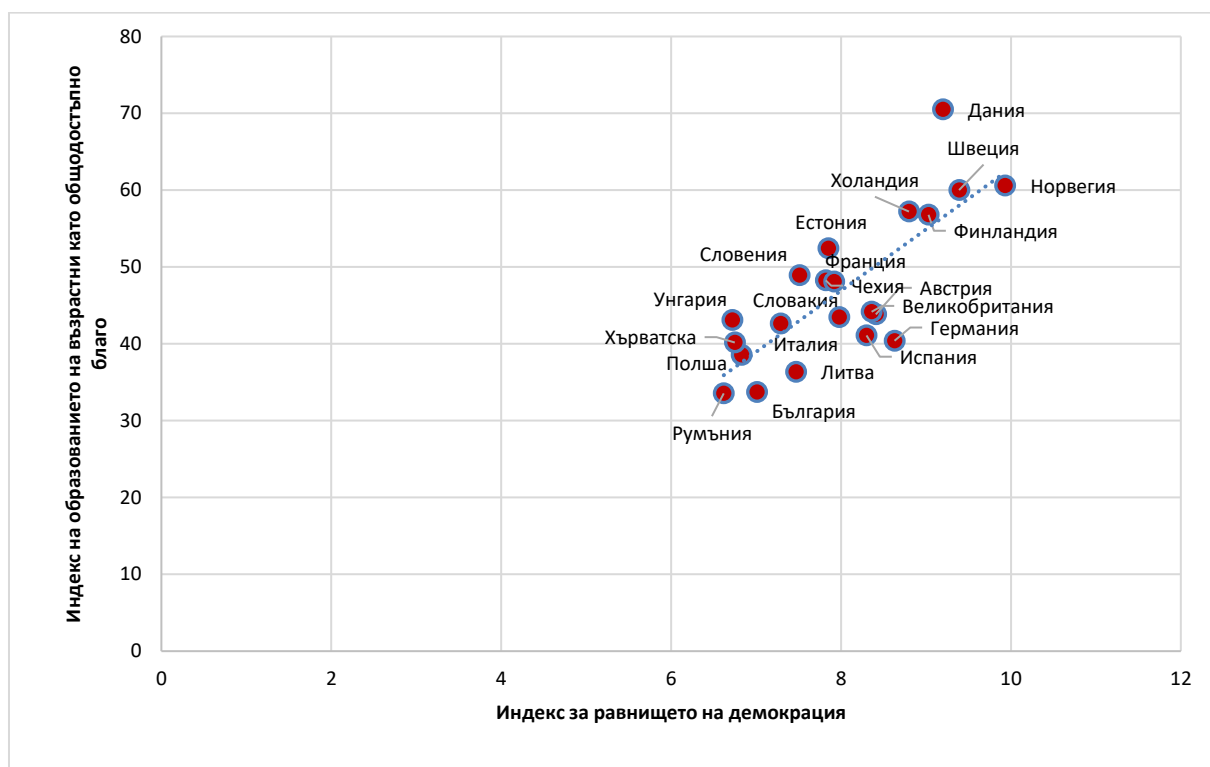
Източник: Европейско социално изследване 2012 и Cabus et al. 2018. Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 247.

Кратък коментар:

На фигурата е представена графично взаимовръзката между индекса за неравенство в достъпа до образование и обучение на възрастни и институционалното доверие (измерено с доверието в съдебната система). С помощта на коефициента на Пирсън оценихме, че съществува статистически значима отрицателна корелация между двете променливи. Това означава, че в страни с високи нива на индекс на неравенствата в достъпа до образование доверието в съдебната система сред нейните граждани е ниско и обратното.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Взаимовръзка между индекса на образованието на възрастни като общодостъпно благо и индекса за равнището на демокрацията в 21 европейски страни през 2016 г.

Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 281.

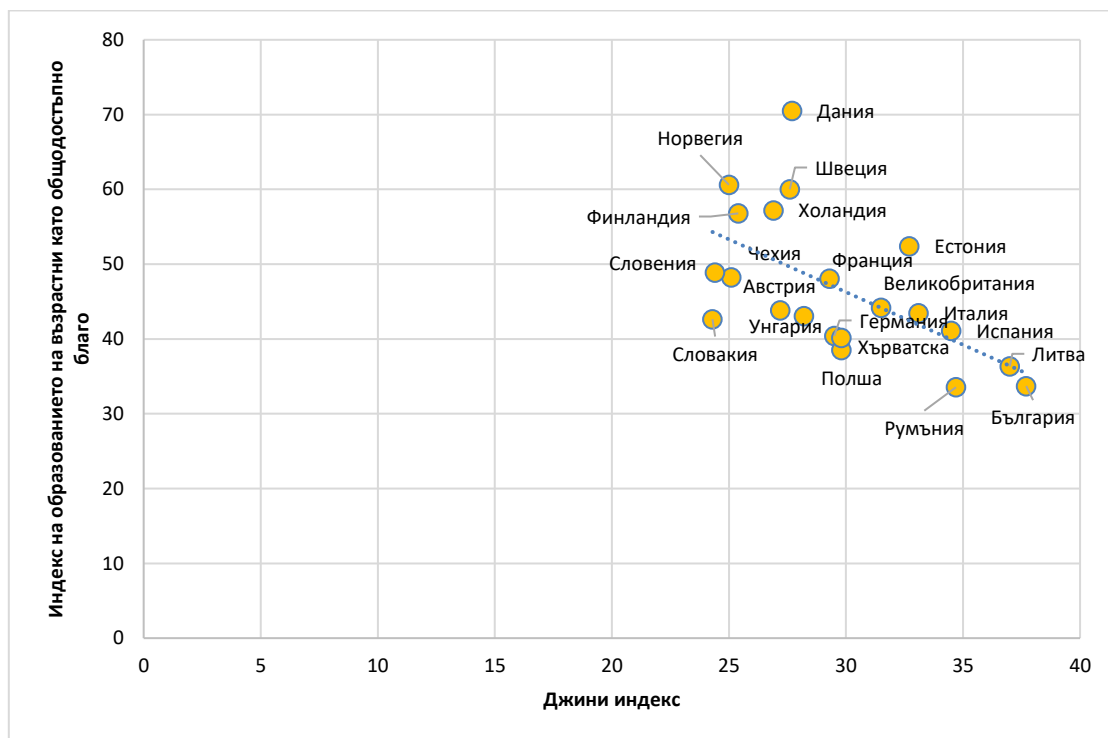
Кратък коментар:

На фигурата е графично представена взаимовръзката между индекса на образованието за възрастни като общодостъпно благо и равнището на демокрация (измерено с индекс на демокрацията). Анализът на тази взаимовръзка с помощта на коефициента на Пирсън показва, че е налице силна положителна връзка между индекса за образование на възрастни като общодостъпно благо и равнището на демокрацията в дадена страна. Това означава, че образованието за възрастни е по-изразено като общодостъпно благо в страни, които са по-демократични.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Взаимовръзка между индекса на образованието на възрастни като общодостъпно благо и индекса за неравенството в доходите (Джини индекс) в 21 страни през 2016 г.

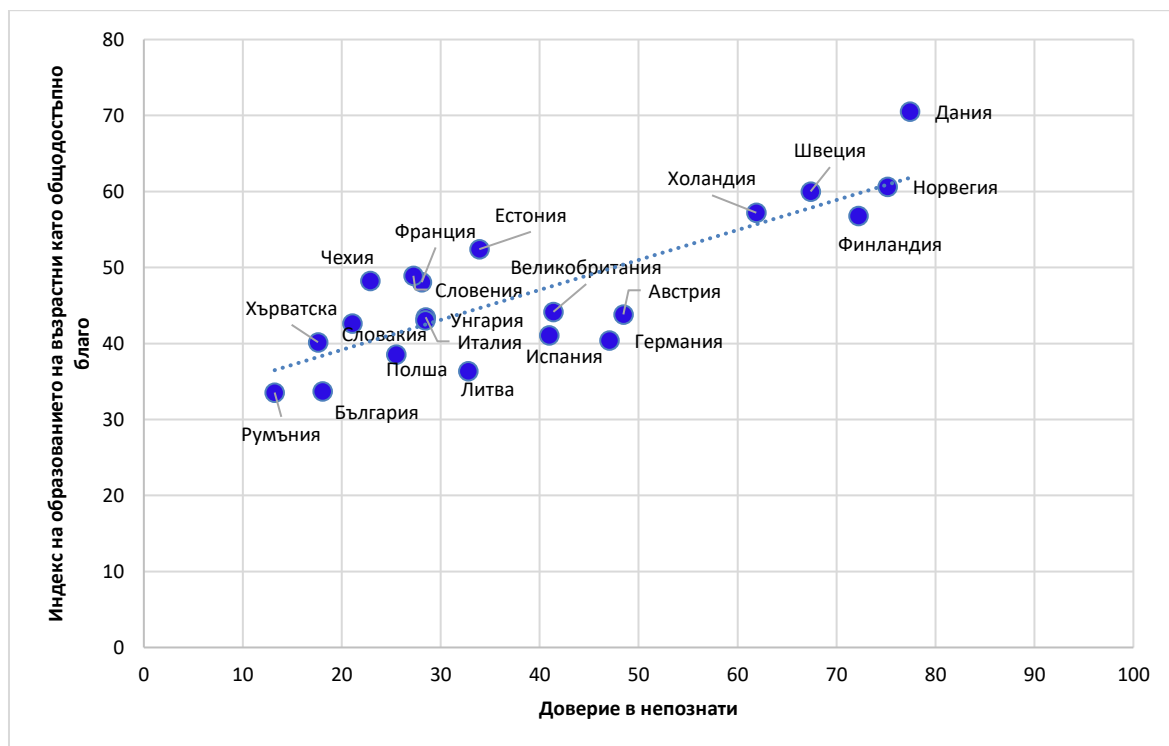
Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 281.

Кратък коментар:

На фигурата е представена графично взаимовръзката между индекса на образованието за възрастни като общодостъпно благо и равнището на икономически неравенства (измерено с Джини индекс). Анализът на тази взаимовръзка с помощта на коефициента на Пиерсън показва, че е налице отрицателна връзка между индекса за образование на възрастни като общодостъпно благо на дадена страна и нивото на икономически неравенства в нея. Това означава, че образованието за възрастни е по-изразено като общодостъпно благо в страни, които са с по-ниски икономически неравенства.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Взаимовръзка между индекса на образованието на възрастни като общодостъпно благо и доверието в непознати в 21 европейски страни през 2016 г.

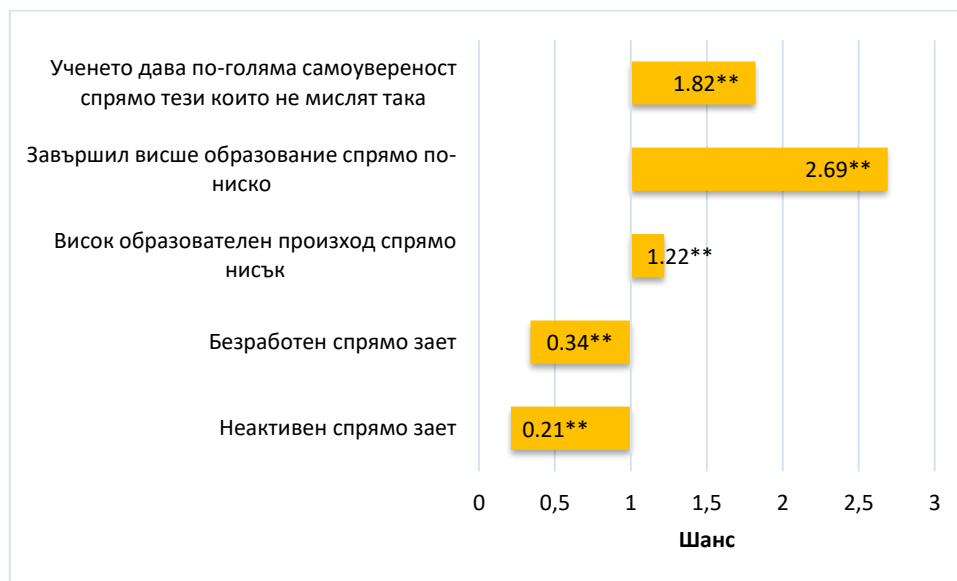
Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 282.

Кратък коментар:

На фигурата е представена графично взаимовръзката между индекса на образованието на възрастни като общодостъпно благо и равнището на междуличностно доверие (измерено с доверието в непознати). Анализът на тази взаимовръзка с помощта на коефициента на Пиерсън показва, че е налице положителна връзка между индекса за образование на възрастни като общодостъпно благо на дадена страна и равнището на доверие в непознати сред нейните граждани. Това означава, че образованието на възрастни е по-изразено като общодостъпно благо в страни, които са с по-високо ниво на междуличностно доверие.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Влияние на нагласите към ученето и самоувереността върху участието в неформално обучение сред възрастните на 25-64 г. в 13 европейски страни

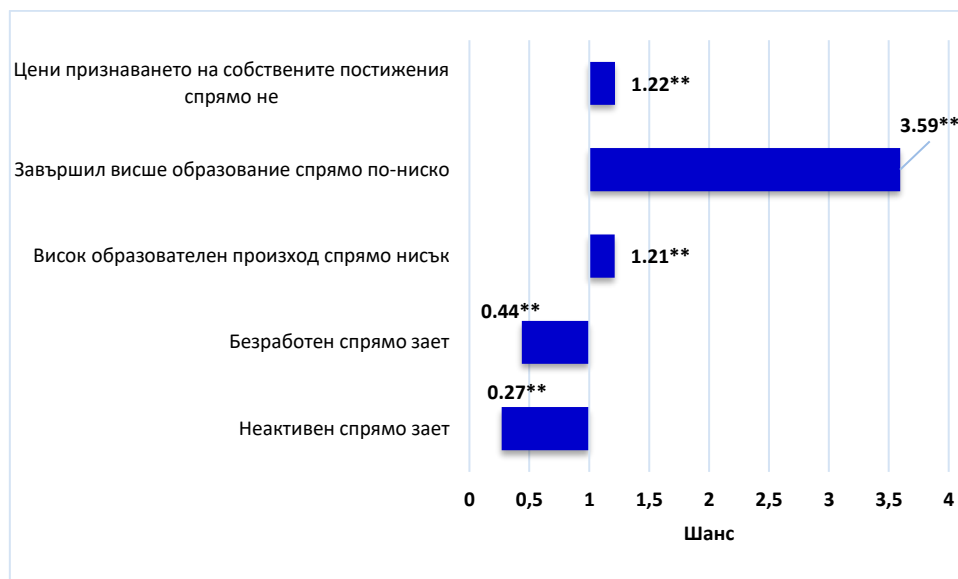
Източник: Изследване на образованието на възрастни 2007. Моделите са контролирани за пол и възраст. *Равнище на значимост:* ** $p < 0.01$. Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 162.

Кратък коментар:

Фигурата представя оценките на регресионен модел, който показва какви са шансовете на група хора с дадени характеристики да участват в неформално обучение спрямо друга група, която е определена за референтна. Анализът показва, че шансовете за участие в неформално обучение на възрастните, които смятат, че ученето повишава увереността в себе си са 1.82 пъти по-високи спрямо шансовете на тези, които не мислят така. Този резултат позволява да се предположи, че участието в неформално обучение се разглежда като средство за повишаване на индивидуалната самоувереност. Притежаването на диплома за висше образование и по-високият социален произход влияят положително върху участието в неформално обучение. Същевременно, неактивните и безработните възрастни имат по-ниски шансове за участие в неформално обучение, отколкото заетите.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Влияние на признаването като ценност върху участието в учене през целия живот сред хора на 25-64 г. в 25 европейски страни

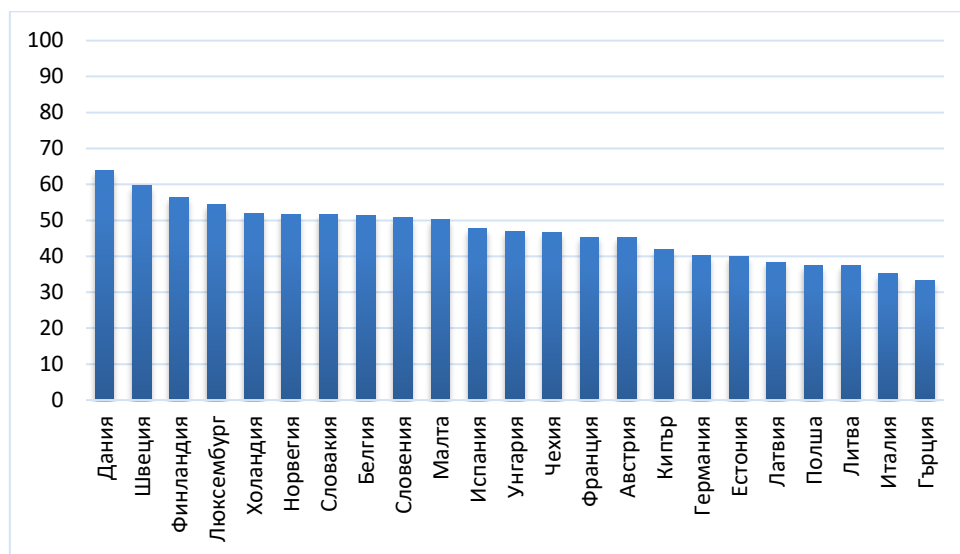
Източник: Европейско социално изследване 2008. Моделите са контролирани за пол и възраст. *Равнище на значимост: ** p < 0.01.* Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 163.

Кратък коментар:

Фигурата представя оценките на регресионен модел, който показва какви са шансовете на група хора с дадени характеристики да участват в учене през целия живот спрямо друга група, която е определена за референтна. Анализът показва, че шансовете за участие в учене през целия живот на възрастните, които ценят признаването на собствените си постижения са около 1.22 пъти по-високи спрямо тези, които не го ценят. Този резултат позволява да се предположи, че участието в учене през целия живот се разглежда като средство за повишаване на признанието от другите. По-високият социален произход и особено притежаването на диплома за висше образование влияят положително върху участието в учене през целия живот. Същевременно, неактивните и безработните възрастни имат по-ниски шансове за участие в учене през целия живот, отколкото заетите.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Индекс за образованието и обучение на възрастни като общодостъпно благо в 23 европейски страни към 2011 г.

Адаптирано от: Boyadjieva P., Ilieva-Trichkova P. (2021) Adult Education as Empowerment. Palgrave Studies in Adult Education and Lifelong Learning. Palgrave Macmillan, Cham, p. 278.

Кратък коментар:

Изхождайки от предпоставката, че образованието и обучението на възрастни като общодостъпно благо е сложно явление, разработихме специален индекс, с който да го измерим на макрониво. Този индекс е съставен от индикатори в четири отделни измерения: достъпност на обучението за хора от различни социални групи, наличност на образователни програми, поносимост на финансовите разходи за обучение и ангажираност с обучението на възрастни на различни институции и социални актьори. На фигурата е показана общата оценка по този индекс в 23 европейски страни. Тя илюстрира значителните различия между държавите по отношение на степента, до която образованието за възрастни като общодостъпно благо е постигнато към 2011 г., като то е реализирано в най-голяма степен в страните от Северна Европа и най-вече в Дания, а в най-малка степен в Гърция, Италия, Литва и Полша. Въпреки факта, че някои страни се справят по-добре от други, изглежда че образованието на възрастни като общодостъпно благо не е осъществено напълно в нито една от изследваните страни. Разглеждането на всяко отделно измерение очертава насоки за преодоляване на конкретни проблеми във всяка отделна страна.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Шансовете на хората 25-64 да имат субективно усещане за справедливост на образователните си възможности в зависимост от различни фактори в 25 европейски страни

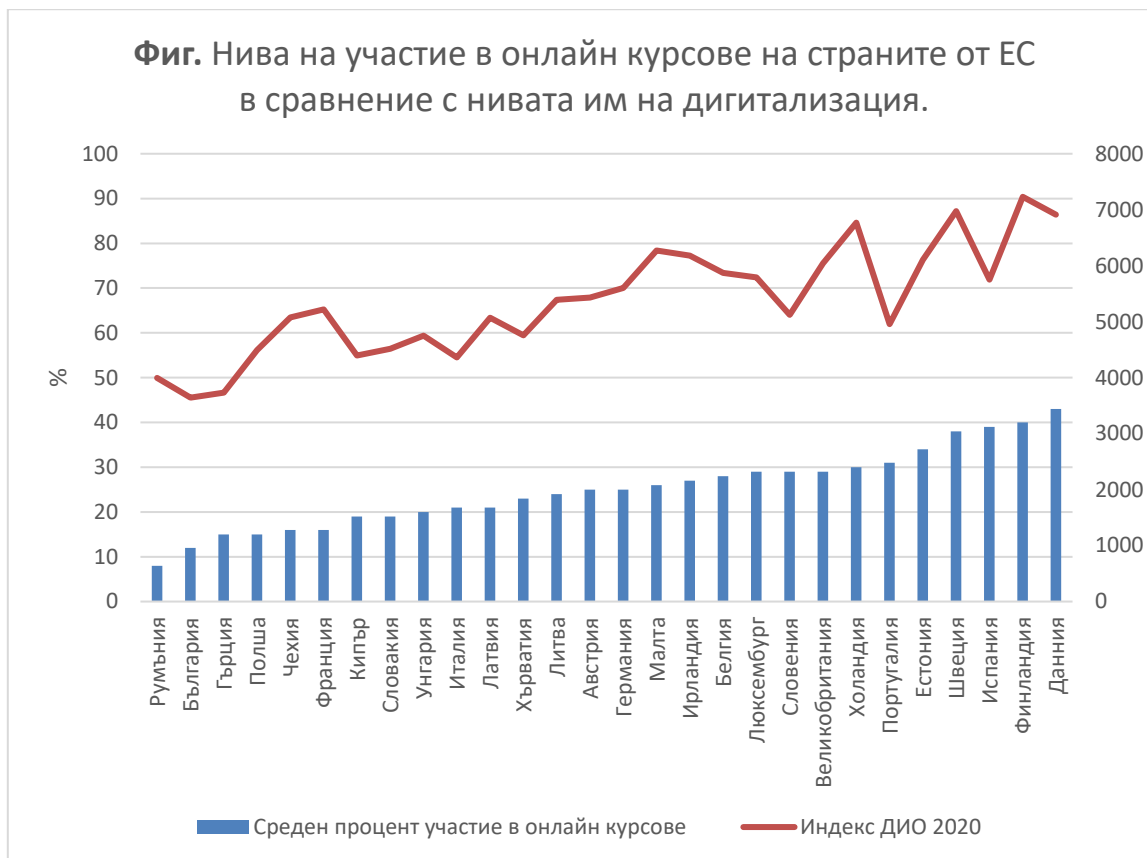
Източник: Европейско социално изследване 2018. Равнища на значимост: + $p < 0.10$, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$. Адаптирано от: Stoilova R., Ilieva-Trichkova P. (forthcoming). Fairness of Educational Opportunities and Income Distribution: Gender Sensitive Analysis in a European Comparative Perspective.

Кратък коментар:

Фигурата показва, че средното и в най-голяма степен висшето образование, високият социален произход, участието в учене през целия живот допринасят за субективната оценка на образователните възможности. Наблюдават се по-големи шансове за субективното усещане за справедливост на образователните възможности при жените, отколкото при мъжете. Открита е и положителна връзка между субективната оценка за справедливост на образователните възможности и упражняването на ръководни позиции и за двата пола, но отрицателна с работата в частния сектор само при жените.

Установени са и различия в зависимост от режима на функциониране на социалната държава, но тези различия са сходни и за двата пола. Така например представителите на двата пола, които живеят в социалдемократическите страни имат около 2.7 пъти по-високи шансове да оценят образователните си възможности като справедливи отколкото тези, които живеят в пост-социалистическите страни.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Източник: Дигитална икономика и общество, 2020. Адаптирано от: Zdravkov, S. Socio-demographic and cross-national participation inequalities in online courses. Forthcoming.

Кратък коментар: Макар онлайн курсовете да изглеждат като поредната интернет мода, те всъщност притежават потенциала да бъдат ключов социален механизъм за демократизиране на достъпа до знание в съвременното дигитално общество. Както се вижда от графиката (лявата скала) обаче, страните в ЕС се възползват от онлайн образователните възможности по различен начин. От една страна на класацията са балканските страни като Румъния, България и Гърция, където гражданите участват най-малко в онлайн курсове. А от друга страна са Дания, Финландия и Швеция, където гражданите участват най-много. Тези разлики в интереса към онлайн образованието могат да бъдат обяснени отчасти с нивата дигитализиране на социално-икономическите структури и политически институции, с които гражданите са обвързани. Нивата на дигитализация са обобщени от индексът Дигитална икономика и общество (ДИО 2020, дясната скала). Наслагването на двата типа данни показва, че има много силна връзка ($p=0,85$ и $f=0,000$) между общото ниво на дигитализация на социалния свят и участието на граждани в онлайн курсове.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Фиг. Групиране на европейските страни според нивата на участие в онлайн курсове и неравенства.

Източник: Дигитална икономика и общество, 2019. Адаптирано от: Zdravkov, S. Socio-demographic and cross-national participation inequalities in online courses. Forthcoming.

Кратък коментар: Въвеждането на нови технологии и образователни възможности много често води до увеличаването на образователните неравенства както между отделните европейските (хоризонтална ос) страни, така и между различните социо-демографски групи вътре в тях (вертикална ос). Ако се вземе предвид доколко варира участието между хората с ниски приходи и високи приходи, образовани и необразовани, стари и млади, живеещи в малки и големи населени места (вертикална ос) и се съпостави със средните нива на участие в страните, те могат да бъдат групирани в четири категории. Както е илюстрирано на фигурата, България попада в групата на най-лошо представящите се страни (горен ляв квадрант), където ниските нива на посещаване на онлайн курсове са съчетани с непропорционално високото участие на едни групи за сметка на други. В долния десен квадрант пък са страните, където средните нива на участие са високи, а различните социо-демографски групи са най-равномерно включени.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Таблица. Студенти от Африка, обучавани в СССР (1956–1988)

Период	Източник: ЦРУ		
	Средно за периода 1956–1982 г.	Средно за периода 1983–1987 г.	Към 1988 г. (кумулятивен брой)
Общо	1617	3740	4540
Ангола	99	77	400
Камерун	23	55	25
Конго	80	145	330
Етиопия	198	554	600
Гвинея	63	93	155
Кения	67	53	60
Мали	62	204	300
Нигерия	110	420	300
Сенегал	30	32	65
ЮАР	??	??	??

Подготвени от: Светла Колева и Веселина Качакова

Данните на ЦРУ се отнасят:

- само за студенти, обучавани в СССР;
- само за т. нар. академични студенти (които не обхващат стажанти, студенти с краткосрочни стипендии, студенти във военни училища, студенти, изпратени от политически партии и синдикални движения);
- до ограничен брой страни, наречени „неразвити некомунистически страни“;
- таблиците представят агрегирани данни за периода 1956–1988 г.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Таблица. Чуждестранни студенти, обучавани в СССР (1956–1988)

СССР - ЦРУ-1956-1988	Общо население в милиони към 1988	Студенти, обучавани в СССР 1956-1988	Студенти, обучавани в СССР през 1988	Общ бр. студенти в СССР към 31.12.1988	Ср. год брой на студентите 1956-1982	Ср. год брой на студентите 1983-1987	Предполагам бр. студенти спрямо общото население 1988
Общо	2574	167390	11530	70945	4153	11883	11530
Северна Африка	63	9620	650	3375	255	545	650
Субсахарска Африка	449	60730	4540	23240	1557	3740	4540
Източна Азия	338	1905	180	435	61	51	180
Латинска Америка	405	25535	2030	12235	568	2041	2030
Ближкия изток	214	38680	2135	18375	831	3248	2135
Южна Азия	1105	30920	1995	13285	727	2258	1995

Бележка: Сборът „Общо“ в шеста колона е 3999, а не 4153.

Подготвени от: Светла Колева и Веселина Качакова

Данните на ЦРУ се отнасят:

- само за студенти, обучавани в СССР;
- само за т. нар. академични студенти (които не обхващат стажанти, студенти с краткосрочни стипендии, студенти във военни училища, студенти, изпратени от политически партии и синдикални движения);
- до ограничен брой страни, наречени „неразвити некомунистически страни“;
- таблиците представят агрегирани данни за периода 1956–1988 г.

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Таблица. Университети в България, обучавали африкански студенти от изучаваните 8 африкански държави в периода 1966–1986 г.

Учебно заведение	Брой учащи
Техникуми – Средно професионално училище	461
ВМЕИ – Висш машинно-електротехнически институт	214
СУ – Софийски университет	205
ВИАС – Висш институт по архитектура и строителство	161
ВСИ – Висш строителен институт	133
ВМИ – Висш медицински институт	130
Военни училища	113
ВИИ – Висш икономически институт	106
ВХТИ – Висш химико-технологичен институт	87
ВИТИЗ – Висш институт за театрално изкуство	23
МА – Медицинска академия	18
ВИЗВМ - Висш институт по зоотехника и ветеринарна медицина	15
ВМГИ – Висш минно-геоложки институт	14
ВИИИ – Висш институт за изобразително изкуство	13
Фармация	12
БДК – Българска държавна консерватория	12
ВТУ- Русе – Висше транспортно училище/ Великотърновски университет	12
ВИФ – Висш институт по физическа култура	11
ВИНС – Варна – Висш институт за народно стопанство	6
ВИХВП – Висш институт по хранително-вкусова промишленост	5
ВФСИ- Свищов – Висш финансово-стопански институт	3
ВЛТИ – Висш лесотехнически университет	2
ВПИ – Висш педагогически институт	2
ПВИ – Полувисш институт	2
Общо	1760

Източник: Централен държавен архив, Институт за чуждестранни студенти, ф. 763, оп. 3. Подготвени от: Светла Колева и Веселина Качакова

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Таблица. Общ брой чуждестранни студенти, преминали през ИЧС „Г.А. Насър“ за периода 1963-1987 г., от тях общ брой африкански студенти и общ брой на студентите от избраните за целите на изследването африкански държави

Година	Общ бр. чуждестр. студенти	Общ бр. студенти от Африка	Етиопия	Кения	Нигерия	Танзания	Р. Конго	Мали	Мароко	Сенегал
1963	340	*	*	*	*	*	*	*	*	*
1964	310	*	*	*	*	*	*	*	*	*
1965	447	*	*	*	*	*	*	*	*	*
1966	448	63	1	1	8	1	2	3	3	0
1967	401	74	1	2	0	10	13	1	5	0
1968	411	77	2	2	14	1	7	0	6	0
1969	488	109	3	0	21	2	1	1	1	0
1970	657	203	6	5	22	0	4	0	4	0
1971	587	159	6	1	17	2	9	0	5	0
1972	490	82	9	2	12	0	11	2	2	0
1973	373	82	5	0	9	21	5	0	3	0
1974	469	144	8	0	67	20	1	0	1	0
1975	564	128	3	3	46	0	0	1	1	0
1976	618	156	15	0	6	22	9	0	2	1
1977	953	321	23	0	236	1	7	2	6	0
1978	1096	294	22	1	159	4	11	0	6	0
1979	1449	339	49	0	152	23	13	2	7	0
1980	872	206	22	0	93	9	13	0	5	0
1981	830	178	40	0	35	3	2	1	8	0
1982	801	146	10	2	38	8	3	3	4	2
1983	784	171	20	1	40	8	6	3	4	1
1984	770	139	28	1	12	10	7	1	9	6
1985	715	188	36	0	20	7	1	2	10	4
1986	800	184	26	1	13	12	4	1	9	2
Общо	15673	3443	335	22	1020	164	129	23	101	16

Източник: Централен държавен архив, Институт за чуждестранни студенти, ф. 763, оп. 3. Подготвени от: Светла Колева и Веселина Качакова

Проект: „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, Национална програма „Вихрен“. Сайт: <https://justedu2020.eu/>

Таблица. Разпределение на студентите от избраните африкански държави по университети за периода 1966–1986 г. (данните за 1967 г. са извадени, тъй като са представени в общ вид без разпределение по университети)

Държава	Приети	ВСИ	ВХТИ	ВМЕИ	ВИАС	ВИИ	МА	СУ	ВИИИ	ВИМЕСС	ВИТИЗ	БДК	ВИЗВМ	ВИФ	ВИХВП	ВПИ	Фарм-я	ВМИ	ВЛТИ	ВМГИ	ВТУ - Русе	ВФСИ- Свищов	ВИНС - Варна	Военни	ПВИ	Техникуми	
Етиопия	335	40	7	36	36	28	3	36	6			12	4	11	1			19		8	4	3	6	43		31	
Кения	22	1	1	5		3		4	1							2	1										2
Нигерия	1020	54	54	84	92	53	14	130			21		5		1		8	75	1	1	7			8	2	404	
Танзания	164	3	20	30	12	1	1	8	1		1						1	7		3				61	2	2	
Конго	129	24		24	8	17		11	5				1					8			1					17	
Мали	23	1		3	7	2		3					1		2			1								2	
Мароко	101	10	5	23	4	2		12			1		4				2	20	1					1		3	
Сенегал	16			9	2			1							1					2							
Общо	1810	133	87	214	161	106	18	205	13	0	23	12	15	11	5	2	12	130	2	14	12	3	6	113	2	461	

Източник: Централен държавен архив, Институт за чуждестранни студенти, ф. 763, оп. 3.

Подготвени от: Светла Колева и Веселина Качакова

Бележка: Разликата в общия брой студенти по държави (1810) и общия брой студенти по университети (1760) се дължи на липсващата информация за разпределението на студентите по университети за 1967 година.